

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a treia)

15 ianuarie 2013 *

„FEDR — Reducere a unei contribuții financiare — Ajutor în favoarea programului operațional din cadrul obiectivului 1 (2000-2006) privind regiunea Andaluzia (Spania) — Articolul 39 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1260/1999 — Termen de trei luni — Directiva 93/36/CEE — Procedură de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare”

În cauza T-54/11,

Regatul Spaniei, reprezentat inițial de M. Muñoz Pérez și ulterior de S. Martínez-Lage Sobredo și apoi de A. Rubio González și de N. Díaz Abad, abogados del Estado,

reclamant,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de A. Steiblytė și de J. Baquero Cruz, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei C(2010) 7700 final a Comisiei din 16 noiembrie 2010 de reducere a ajutorului din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), acordat în favoarea programului operațional integrat din cadrul obiectivului 1 Andaluzia (2000-2006), în măsura în care impune o corecție financiară de 100 % a costurilor finanțate de FEDR din contractele nr. 2075/2003 și nr. 2120/2005,

TRIBUNALUL (Camera a treia),

compus din domnul O. Czúcz, președinte, doamna I. Labucka (raportor) și domnul D. Gratsias, judecători,

grefier: domnul J. Palacio González, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 26 iunie 2012,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: spaniola.

Hotărâre

Istoricul litigiului

- 1 Regulamentul (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului din 21 iunie 1999 de stabilire a dispozițiilor generale referitoare la fondurile structurale (JO L 161, p. 1), adoptat în cadrul politicii de coeziune economică și socială a Uniunii Europene, urmărește reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare a diferitelor regiuni ale Uniunii și promovarea acestei coeziuni economice și sociale. Fiind destinat să îmbunătățească eficacitatea intervențiilor structurale comunitare, acesta simplifică funcționarea fondurilor, în special prin reducerea numărului de obiective prioritare de asistență de la șapte, în perioada 1994-1999, la trei, în perioada 2000-2006, și stabilește cu mai mare exactitate responsabilitățile statelor membre și ale Uniunii în cadrul programării, al executării, al monitorizării și al evaluării și controlului.
- 2 Prin Decizia C(2000) 3965 din 29 decembrie 2000, Comisia Comunităților Europene a aprobat programul operațional integrat din cadrul obiectivului 1 Andaluzia (Spania) (2000-2006) și a stabilit contribuția maximă din fondurile structurale la 6 152 700 000 de euro. Această decizie a fost modificată în mai multe rânduri, ultima dată prin Decizia C(2007) 1782 a Comisiei din 16 februarie 2007 de stabilire a contribuției maxime a Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) la 6 427 411 070 de euro.
- 3 Unul dintre proiectele incluse în acest ajutor consta în elaborarea unui card sanitar al serviciului de sănătate andaluz (proiectul Tarjeta sanitaria del Servicio Andaluz de Salud) a cărui finalitate era crearea și administrarea unui dosar medical electronic unic pentru fiecare cetățean al Comunității autonome Andaluzia care să permită astfel accesul operatorilor din domeniul sănătății publice la această comunitate.
- 4 Proiectul are la origine un acord de cooperare încheiat la 24 iulie 1995 între administrația centrală a statului (Ministerul Muncii) și guvernul regional (Junta de Andalucía) în vederea utilizării unui card sanitar individual comun pentru îngrijirile medicale – administrat de guvernul regional al Andaluziei – și pentru asigurările sociale – administrat de administrația generală a statului. Executarea acestei convenții presupunea dotarea cu un sistem de informații a Centros de Salud (centrelor de sănătate) (prim-ajutor) din diferitele provincii ale Andaluziei (Almería, Córdoba, Jaén, Málaga, Cadix).
- 5 Ulterior, serviciul de sănătate andaluz (denumit în continuare „SAS”) a asigurat informatizarea altor provincii prin intermediul proiectului denumit Diraya, conceput în vederea constituirii unui dosar medical electronic „Historia de Salud Digital del Ciudadano” (dosarul medical digital al cetățeanului). În acest scop, SAS a creat și a implementat în mai multe etape succesive un sistem de informații care a fost dezvoltat din proiectul inițial privind cardul sanitar.
- 6 Întrucât faza III a proiectului a prezentat insuficiențe și riscuri, SAS a fost constrâns să instituie fazele IV-1, IV-2 și V. Faza IV-1, pentru care a fost încheiat contractul de furnizare nr. 2075/2003, consta în realizarea unui proiect-pilot în spitale din Cordoba (Spania) și din Sevilla (Spania) privind transferul de date clinice locale spre o bază de date centralizată (bază de date unică a utilizatorilor) pentru a centraliza informațiile în cadrul unui centru de prelucrare a informațiilor care să permită interoperabilitatea între centrele de îngrijiri de sănătate. SAS a elaborat un proiect la cheie de furnizare a echipamentului necesar pentru centralizarea bazelor de date și punerea ei în funcțiune. Contractul de furnizare nr. 2120/2005 avea ca finalitate să completeze acest contract prin furnizarea de servere informatice locale centrelor de sănătate pentru a rezolva problemele de capacitate constatate în cadrul proiectului. Acest lucru s-a dovedit necesar pentru a atinge obiectivele stabilite în faza IV-1 a proiectului. Cele două contracte de furnizare au fost atribuite întreprinderii adjudecată în cadrul unei proceduri de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.

- 7 În cadrul unui audit efectuat în toate statele membre pentru a verifica funcționarea sistemelor de gestionare și control al FEDR pentru perioada 2000-2006, Comisia a analizat procedurile de control efectuate de organismul intermediar, Junta de Andalucía, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 438/2001 al Comisiei din 2 martie 2001 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Regulamentului nr. 1260/1999 privind sistemele de gestionare și control pentru asistența acordată prin fondurile structurale (JO L 63, p. 21, Ediție specială, 14/vol. 1, p. 39).
- 8 În urma acestei examinări, la 25 aprilie 2007, concluziile preliminare ale auditului au fost comunicate sub forma unui raport autorităților spaniole, care au transmis informații suplimentare la 30 octombrie 2009.
- 9 Conform articolului 39 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1260/1999, la 25 februarie 2010, a fost organizată la Bruxelles (Belgia) o audiere în cursul căreia autoritățile spaniole s-au angajat să furnizeze informații suplimentare, obligație căreia i s-au conformat la 17 martie 2010.
- 10 Prin scrisoarea din 15 aprilie 2010, Comisia a comunicat autorităților spaniole procesul-verbal provizoriu al audierii, cu privire la care acestea au transmis observații prin mesajul electronic din 29 aprilie 2010.
- 11 Versiunea finală a procesului-verbal al audierii a fost trimis de Comisie autorităților spaniole prin scrisoarea din 30 iunie 2010.
- 12 Prin Decizia C(2010) 7700 final din 16 noiembrie 2010 de reducere a contribuției financiare FEDR la programul operațional integrat din cadrul obiectivului 1 Andaluzia (2000-2006) (denumită în continuare „decizia atacată”), Comisia a redus cuantumul contribuției acordate acestui program la 3 836 360,40 euro. Comisia a efectuat o corecție financiară notificată autorităților spaniole la 17 noiembrie 2010, deoarece contractele nr. 2075/2003 și nr. 2120/2005 (denumite în continuare, împreună, „contractele în litigiu”) prezentate pentru cofinanțare fuseseră atribuite potrivit unei proceduri de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, cu încălcarea dreptului Uniunii în materia achizițiilor publice.
- 13 La 25 ianuarie 2011, autoritățile spaniole au trimis Comisiei cererea de efectuare a plății finale.

Procedura și concluziile părților

- 14 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 27 ianuarie 2011, Regatul Spaniei a introdus prezenta acțiune.
- 15 Regatul Spaniei solicită Tribunalului:
 - anularea deciziei atacate, în măsura în care impune o corecție financiară de 100 % a costurilor finanțate prin FEDR din contractele în litigiu;
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 16 Comisia solicită Tribunalului:
 - respingerea acțiunii în totalitate;
 - obligarea Regatului Spaniei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

- 17 În susținerea acțiunii sale în anulare, Regatul Spaniei invocă două motive întemeiate pe nerespectarea termenului de 3 luni prevăzut la articolul 39 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1260/1999 și, respectiv, pe incorecta aplicare a articolului 39 alineatul (3) litera (b) din același regulament și a legislației Uniunii în materia achizițiilor publice.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe nerespectarea termenului de 3 luni prevăzut la articolul 39 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1260/1999

- 18 Regatul Spaniei susține că decizia atacată a fost adoptată după expirarea termenului prevăzut la articolul 39 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1260/1999 și că, prin urmare, este lovită de nelegalitate.
- 19 Principalul motiv de dezacord între părți îl constituie aspectul dacă termenul prevăzut la articolul 39 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1260/1999 este imperativ sau doar indicativ. Acest aspect condiționează într-adevăr validitatea deciziei atacate.
- 20 Regatul Spaniei consideră că, în ipoteza în care nu s-a încheiat niciun acord în cursul reuniunii bilaterale prevăzute la articolul 39 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1260/1999, Comisia dispune de un termen de 3 luni pentru a adopta o decizie de reducere a accontului sau de corecție financiară. La expirarea acestui termen, ea nu ar mai fi în măsură să ia o astfel de decizie. Regatul Spaniei arată că această interpretare a articolului 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1260/1999 este singura care îi poate conferi un efect util. Acesta adaugă faptul că termenul amintit este un „termen de decădere” care urmărește să garanteze principiul securității juridice care protejează statele membre. Astfel, ar fi vorba despre un termen rezonabil pentru ca statele membre să știe dacă cheltuielile efectuate vor fi sau nu vor fi finanțate de Uniune prin intermediul FEDR.
- 21 Comisia consideră, în schimb, că acest termen este pur indicativ și că nerespectarea lui nu antrenează caducitatea actului. Ea se sprijină în această privință pe jurisprudența Curții pronunțată în materia Fondului european de orientare și garantare agricolă (FEOGA), din care ar rezulta că termenele precum cel stabilit la articolul 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1260/1999 sunt indicative, pentru că nu se prevede nicio sancțiune în cazul în care Comisia nu le respectă. Prin urmare, acestea sunt asemănătoare termenelor indicative. Comisia justifică acest caracter indicativ prin natura corecțiilor financiare care au ca obiect esențial să garanteze că cheltuielile efectuate de autoritățile naționale au fost în conformitate cu dreptul Uniunii.
- 22 Potrivit însuși modului de redactare a articolului 39 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1260/1999, „[l]a expirarea termenului fixat de Comisie, în cazul în care nu s-a ajuns la nicio înțelegere și dacă statul membru nu a efectuat rectificările și ținând seama de eventualele observații ale statului membru, Comisia poate decide, în termen de trei luni, să efectueze corecțiile financiare necesare prin anularea, integral sau parțial, a contribuției fondurilor la intervenția în cauză”.
- 23 Potrivit articolului 5 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 448/2001 al Comisiei din 2 martie 2001 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1260/1999 privind procedura de efectuare a corecțiilor financiare cu privire la ajutorul acordat în cadrul fondurilor structurale (JO L 64, p. 13, Ediție specială, 14/vol. 1, p. 62), „[o]ri de câte ori statele membre obiectează la observațiile făcute de Comisie și are loc o audiere în conformitate cu articolul 39 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul [...] nr. 1260/1999, termenul de trei luni în care Comisia poate lua o decizie în conformitate cu articolul 39 alineatul (3) din respectivul regulament începe să curgă de la data audierii”.

- 24 Din cuprinsul acestor articole nu rezultă că nerespectarea acestui termen de 3 luni se opune adoptării de către Comisie, după expirarea termenului, a unei decizii de efectuare a unor corecții financiare sau de renunțare la efectuarea acestora. În consecință, nerespectarea unui astfel de termen nu dă naștere unei decizii implicite de suportare prin FEDR a cheltuielilor efectuate de autoritățile naționale.
- 25 Această concluzie se coroborează pe deplin, mai întâi, cu interpretarea teleologică a articolului 39 din Regulamentul nr. 1260/1999. În această privință, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, procedura de închidere a conturilor are ca obiect esențial să asigure că cheltuielile au fost efectuate de autoritățile naționale potrivit regulilor Uniunii (Hotărârea Curții din 27 ianuarie 1988, Danemarca/Comisia, 349/85, Rec., p. 169, punctul 19).
- 26 Articolele 38 și 39 din Regulamentul nr. 1260/1999 prevăd în acest scop o procedură de cooperare între statele membre și Comisie care oferă statelor membre toate garanțiile necesare pentru a-și prezenta punctul de vedere (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 29 ianuarie 1998, Grecia/Comisia, C-61/95, Rec., p. I-207, punctul 39). Potrivit acestei proceduri, Comisia și statele membre urmăresc să identifice și să analizeze, într-un spirit de cooperare întemeiat pe parteneriat, toate datele pertinente pentru a evita ca FEDR să suporte cheltuieli nelegale și pentru a aplica corecțiunile financiare necesare.
- 27 Trebuie subliniat, în continuare, că Comisia este obligată să excludă cheltuielile care nu au fost efectuate în conformitate cu regulile Uniunii din rândul cheltuielilor suportate de FEDR. Această obligație nu dispare prin simplul fapt că decizia Comisiei intervine după expirarea termenului de 3 luni de la data audierii, prevăzut de articolul 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1260/1999 coroborat cu articolul 5 alineatul (3) din Regulamentul nr. 448/2001. În lipsa oricărei sancțiuni aplicabile în cazul nerespectării termenului de către Comisie, acesta nu poate fi considerat decât un termen indicativ, ținând seama de natura procedurii prevăzute la articolele 38 și 39 din Regulamentul nr. 1260/1999 al cărei obiect esențial este garantarea faptului că cheltuielile au fost efectuate de autoritățile naționale potrivit regulilor Uniunii, fără a aduce atingere intereselor unui stat membru (a se vedea prin analogie Hotărârea Tribunalului din 22 mai 2012, Portugalia/Comisia, T-345/10, punctul 32). Comisia trebuie să depună eforturi pentru a respecta acest termen, dar, dată fiind complexitatea pe care o poate presupune controlul cheltuielilor respective, poate fi necesar să dispună de mai mult timp pentru a efectua o analiză aprofundată a situației în vederea evitării suportării cheltuielilor nelegale.
- 28 În consecință, este necesar să se concluzioneze că, în lipsa intenției contrare a legiuitorului care să rezulte cu claritate din articolul 39 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1260/1999 și din articolul 5 alineatul (3) din Regulamentul nr. 448/2001, termenul respectiv nu prezintă, în principiu, decât un caracter indicativ, iar nerespectarea lui nu are nicio incidență asupra legalității deciziei Comisiei. Această interpretare nu înlătură efectul util al articolului 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1260/1999, astfel cum afirmă Regatul Spaniei în prezenta cauză, deoarece reiese cu claritate de la alineatul (3) ultimul paragraf al articolului amintit că, „[î]n absența unei decizii de a acționa fie în conformitate cu [dispozițiile prevăzute la] litera (a), fie în conformitate cu [dispozițiile prevăzute la] litera (b), suspendarea plăților intermediare încetează imediat”. Pe de altă parte, se impune menționarea faptului că Regatul Spaniei nici nu a invocat, nici nu a demonstrat existența unei atingeri aduse intereselor sale prin depășirea termenului în litigiu.
- 29 Cu toate acestea, în lipsa unui text care să impună un termen imperativ din Regulamentul nr. 1260/1999, cerința fundamentală de securitate juridică se opune ca Comisia să poată întârzia la nesfârșit exercitarea competențelor sale (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 24 septembrie 2002, Falck și Acciaierie di Bolzano/Comisia, C-74/00 P și C-75/00 P, Rec., p. I-7869, punctul 140).
- 30 În această privință și în măsura în care argumentul Regatului Spaniei poate fi interpretat și în sensul că se reproșează Comisiei că termenul în care a adoptat decizia atacată a fost nerezonabil, este necesar să se arate că examinarea derulării procedurii nu a demonstrat existența unei întârzieri care ar aduce

atingere cerințelor fundamentale de securitate juridică și a termenului rezonabil. În special, conform articolului 39 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1260/1999, la Bruxelles a fost organizată o audiere la 25 februarie 2010 între Comisie și Regatul Spaniei pentru a se ajunge la un acord cu privire la observațiile formulate de Comisie și referitoare la lipsa justificării participării FEDR la cele două contracte în litigiu, în cadrul proiectului privind cardul sanitar. Părțile recunosc că în cadrul acestei audieri Regatul Spaniei s-a angajat să furnizeze Comisiei informații suplimentare, obligație căreia i s-a conformat la 17 martie 2010. Versiunea finală a procesului-verbal de audiere a fost trimisă de Comisie autorităților spaniole prin scrisoarea din 30 iunie 2010. Este cert, în prezenta cauză, că informațiile transmise conțineau elemente noi pe care Comisia s-a întemeiat pentru a adopta decizia atacată la 16 noiembrie 2010.

- 31 Rezultă din tot ceea ce precedă că primul motiv trebuie respins ca nefondat.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe incorecta aplicare a articolului 39 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 1260/1999 și a legislației Uniunii în materia achizițiilor publice

- 32 Regatul Spaniei reproșează Comisiei că a rectificat partea din finanțarea proiectului prin FEDR, deoarece contractele în litigiu nu au fost încheiate cu respectarea legislației Uniunii privind achizițiile publice. Acesta consideră că, dimpotrivă, contractele au fost încheiate în mod legal.
- 33 Acest motiv se împarte, în esență, în două aspecte care, potrivit Regatului Spaniei, justifică, fiecare, utilizarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. Primul aspect se bazează pe afirmația că finalitatea contractelor în litigiu, care ar fi furnizarea unui produs fabricat în scopuri de cercetare, experimentare, studiu sau dezvoltare, justifică utilizarea procedurii de negociere în temeiul articolului 6 alineatul (3) litera (b) din Directiva 93/36/CEE a Consiliului din 14 iunie 1993 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de bunuri (JO L 199, p. 1). Cel de al doilea aspect se bazează pe afirmația conform căreia contractele în litigiu ar prezenta specificități tehnice care legitimează utilizarea acestei proceduri excepționale în temeiul articolului 6 alineatul (3) litera (c) din aceeași directivă.
- 34 De la bun început, trebuie amintit că procedura de negociere are un caracter excepțional, articolul 6 alineatele (2) și (3) din Directiva 93/36 enumerând în mod limitativ și expres singurele excepții pentru care este permisă utilizarea procedurii de negociere (a se vedea Hotărârea Curții din 8 aprilie 2008, Comisia/Italia, C-337/05, Rep., p. I-2173, punctul 56 și jurisprudența citată).
- 35 Trebuie amintit de asemenea că, potrivit jurisprudenței constante, aceste dispoziții, ca derogări de la normele care urmăresc să garanteze efectivitatea drepturilor recunoscute de dreptul Uniunii în domeniul contractelor de achiziții publice, trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 15 octombrie 2009, Comisia/Germania, C-275/08, punctul 55 și jurisprudența citată).
- 36 În plus, trebuie să se amintească faptul că sarcina de a proba că împrejurările excepționale care justifică o derogare există în mod efectiv îi revine celui care intenționează să se prevaleze de această derogare (a se vedea în acest sens Hotărârile Comisia/Italia, punctul 34 de mai sus, punctul 58, și Comisia/Germania, punctul 35 de mai sus, punctul 56).
- 37 În prezenta cauză, trebuie să se verifice, așadar, dacă Regatul Spaniei a făcut dovada că contractele în litigiu puteau să facă obiectul unei proceduri de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, în aplicarea articolului 6 alineatul (3) litera (b) sau (c) din Directiva 93/36.

Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv referitor la articolul 6 alineatul (3) litera (b) din Directiva 93/36

- 38 Regatul Spaniei arată că faza III a proiectului prezenta o serie de insuficiențe și de riscuri, inerente caracterului local al proiectului, care făceau imposibile centralizarea și schimbul de date între diferitele centre de sănătate ale SAS. În cadrul proiectului și al planului de acțiune al Comisiei în favoarea spațiului electronic european de sănătate, SAS ar fi propus un obiectiv inedit care permitea interoperabilitatea între centrele de îngrijire, garantând mobilitatea geografică a pacienților. Regatul Spaniei subliniază că acest obiectiv nou avea un caracter extrem de delicat și că i se părea judicioasă realizarea lui într-o primă etapă în cadrul unui proiect-pilot privind o zonă de îngrijire sanitară cu caracter rural și un spital general cu caracter urban.
- 39 Regatul Spaniei pretinde că acest proiect-pilot consta în studierea și experimentarea modalităților în care trebuia efectuat transferul sigur al datelor locale spre o bază de date a utilizatorilor și, în acest sens, se pune problema creării unui nou produs informatic destinat executării acestui transfer în condiții de securitate pentru a permite, după verificarea fiabilității sistemului, să se procedeze la transferul datelor altor centre ale SAS neincluse în proiectul-pilot. Finalitatea acestui proiect ar fi efectuarea de teste pentru a găsi modalitățile adecvate ale acestui transfer. Aceasta ar justifica calificarea drept „produs fabricat numai în scopuri de cercetare, experimentare, studiu sau dezvoltare”.
- 40 Trebuie amintit că în temeiul articolului 6 alineatul (3) litera (b) din Directiva 93/36, autoritățile contractante pot atribui contractele de achiziții publice de bunuri printr-o procedură de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în cazul în care bunurile în cauză sunt produse numai în scopul cercetării, al experimentării, al studierii sau al dezvoltării. Această dispoziție nu se aplică producției cantitative care urmărește să stabilească viabilitatea comercială a produsului sau să amortizeze costurile de cercetare și de dezvoltare.
- 41 Din înscrisurile de la dosar rezultă că autoritățile spaniole cunoșteau foarte bine materialul necesar pentru atingerea scopului pe care îl urmăreau. Niciun element din caietul de specificații tehnice al celor două contracte nu lasă să se întrevadă că întreprinderea căreia i-a fost atribuit contractul trebuia să conceapă un produs nou destinat cercetării, experimentării, studiului sau dezvoltării. Astfel, era vorba despre instalarea unui material informatic și neinformatic bine definit, descris în mod foarte detaliat de autoritățile spaniole și deja prezent pe piață, ceea ce un furnizor mediu din acest sector ar fi fost în măsură să facă.
- 42 În ceea ce privește caietul de specificații tehnice al contractului nr. 2075/2003, este necesar să se constate că, potrivit denumirii sale și obiectului său, era vorba despre un „contract de furnizare de cabluri, de mijloace de comunicare, de servere și de periferice necesare pentru adaptarea dosarului medical digital al cetățeanului la sectoarele sănătate, consultații externe și urgențe spitalicești ca fază IV-1 a proiectului Tarjeta Sanitaria (Diraya) al Servicio Andaluz de Salud”. Acest text este reluat în descrierea obiectului la pagina 2 a documentului. În continuare, capitolele 3-6 din caietul de specificații tehnice prezintă în mod detaliat întregul material informatic și neinformatic care face obiectul contractului. Situația este identică în privința bugetului în care figurează produsele și chiar mărcile produselor care trebuie furnizate.
- 43 În ceea ce privește instalarea materialului, capitolele 3.7.1 și 4.8.1 din caietul de specificații tehnice indicau o serie întreagă de servicii simple de instalare pe care un furnizor mediu din acest sector ar fi fost în măsură să le realizeze pentru autoritatea contractantă.
- 44 Capitolele 5.1 și 5.2 din caietul de specificații tehnice urmează aceeași schemă în ceea ce privește centrul de prelucrare a informațiilor.

- 45 Reiese din cele de mai sus că toate detaliile privind materialul, supervizarea, calitatea serviciului, securitatea și serviciile au fost descrise cu precizie în caietul de sarcini. În aceste condiții, este necesar să se concluzioneze că contractul nr. 2075/2003 nu este un contract destinat furnizării de bunuri produse numai în scopul cercetării, al experimentării, al studierii sau al dezvoltării, în sensul articolului 6 alineatul (3) litera (b) din Directiva 93/36.
- 46 În ceea ce privește caietul de specificații tehnice privind contractul nr. 2120/2005, este necesar să se constate că, potrivit denumirii sale și obiectului său, este vorba despre un „contract de echipament și sprijin suplimentare pentru faza proiectului IV-1 Tarjeta Sanitaria (Diraya) al Servicio Andaluz de Salud”.
- 47 Punctul 1 din caietul de specificații tehnice prevede că dosarul CC-2075/03 (și anume contractul nr. 2075/2003) constituia baza pentru a experimenta dosarul Diraya pentru Andaluzia în zona sanitară Nordul Cordobei și într-un spital din Sevilla. Acțiunile viitoare pentru aplicarea Diraya în restul sistemului de sănătate depindeau de testarea acestuia, de verificarea și de evaluarea sa.
- 48 Capitolele 3-12 din caietul de specificații tehnice indică clar și precis care este materialul informatic și neinformatic necesar, precum și mărcile și modelele. Bugetul este la fel de detaliat. În sfârșit, capitolul 13 din caietul de specificații tehnice descrie serviciile care urmează să fie contractate, și anume instalarea și punerea în funcțiune a bunurilor descrise în capitolele precedente din caietul de sarcini. Și pentru acest contract, autoritatea contractantă cunoștea perfect necesitățile, echipamentele și serviciile necesare pentru a răspunde acestora.
- 49 Din cele de mai sus rezultă că nici contractul nr. 2120/2005 nu putea fi considerat un contract destinat furnizării de bunuri produse numai în scopul cercetării, al experimentării, al studierii sau al dezvoltării, în sensul articolului 6 alineatul (3) litera (b) din Directiva 93/36.
- 50 Rezultă din toate considerațiile de mai sus, fără a fi necesară examinarea admisibilității acestui aspect al celui de al doilea motiv, care este contestată de Comisie, că acest aspect trebuie respins ca nefondat, întrucât autoritățile spaniole nu au demonstrat că contractele în litigiu puteau să facă obiectul unei proceduri de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, în aplicarea articolului 6 alineatul (3) litera (b) din Directiva 93/36.

Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv, referitor la articolul 6 alineatul (3) litera (c) din Directiva 93/36

- 51 Regatul Spaniei arată că proiectul-pilot prezintă o specificitate tehnică legată de crearea sistemului și de transferul datelor. Acesta pretinde că este indispensabil să se aplice proceduri de transfer exhaustive și sigure, care trebuie să se bazeze în mod necesar pe o cunoaștere aprofundată a modelelor de date, a schemelor, a tabelor și a raporturilor dintre entitățile din bazele de date locale existente în faza III a proiectului. Or, întreprinderea reținută ar fi, în opinia acestuia, singura întreprindere care dispunea de astfel de cunoștințe, întrucât administra și exploata aceste instalații locale la momentul atribuirii contractului, ca întreprindere căreia i-au fost atribuite fazele anterioare ale proiectului privind cardul sanitar.
- 52 Trebuie amintit că, în temeiul articolului 6 alineatul (3) litera (c) din Directiva 93/36, autoritățile contractante pot atribui contractele de achiziții publice de bunuri printr-o procedură de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în cazul în care, datorită specificității tehnice, artistice sau pentru motive referitoare la protecția drepturilor de exclusivitate, produsele pot fi fabricate sau livrate numai de un anumit furnizor.

- 53 Este necesar să se constate că nu rezultă din înscrisurile depuse la dosar de părți că Regatul Spaniei a cercetat dacă existau alte întreprinderi la fel de apte să răspundă cererii de ofertă în aceleași condiții, chiar în condiții mai bune decât întreprinderea reținută. Acesta nu a menționat niciun demers efectuat în acest sens pe teritoriul Spaniei sau, mai larg, în Uniune. Regatul Spaniei se limitează să arate că întreprinderea reținută era extrem de bine plasată pentru a răspunde cererii de ofertă, data fiind specificitatea tehnică a contractelor în litigiu legată de crearea sistemului și de transferul datelor, deoarece ei i-au fost atribuite contractele în fazele anterioare fazei IV-1 și întrucât aceasta avea deja o cunoaștere exhaustivă a bazelor de date locale existente.
- 54 Este necesar să se constate, în această privință, că acest fapt nu demonstrează că respectiva întreprindere era singura în măsură să dețină aceste cunoștințe și că nicio altă întreprindere nu ar fi fost capabilă să le dobândească. Astfel, nu ar fi fost exclus să se identifice întreprinderi în măsură să furnizeze un serviciu adaptat dacă s-ar fi făcut cercetări serioase la nivelul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Germania, punctul 35 de mai sus, punctele 62 și 63). În plus, Regatul Spaniei nu demonstrează de altfel nici în ce măsură contractele în litigiu prezentau o specificitate tehnică care să justifice utilizarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. În prezenta cauză, este vorba despre contracte de achiziții de bunuri standard (a se vedea punctele 45-47, 50 și 51 de mai sus).
- 55 În consecință, articolul 6 alineatul (3) litera (c) din Directiva 93/36 nu poate fi invocat în mod util de Regatul Spaniei pentru a justifica, în ceea ce privește contractele în litigiu, utilizarea procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.
- 56 Din considerațiile care precedă rezultă că al doilea aspect al prezentului motiv trebuie respins ca nefondat.
- 57 În consecință, al doilea motiv trebuie respins în integralitate și, în consecință, acțiunea trebuie respinsă în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 58 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Regatul Spaniei a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a treia)

declară și hotărăște:

- 1) Respinge acțiunea.**
- 2) Obligă Regatul Spaniei la plata cheltuielilor de judecată.**

Czúcz

Labucka

Gratsias

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 15 ianuarie 2013.

Semnături